

Hodnocení
diplomové práce Elišky Mandíkové na téma
„Poškozený v trestním řízení a jeho ochrana“

Diplomová práce o rozsahu 64 stran textu je věnována jednomu z nejdůležitějších subjektů trestního řízení a důležité straně trestního řízení – poškozenému a je zpracována na velmi dobré odborné i literární úrovni. Autorka vychází z přesvědčení, že poškozený je osoba, která je v trestním řízení znevýhodněna oproti obviněnému, a orgány činné v trestním řízení nejsou vedeny snahou postavení poškozeného v trestním řízení ulehčit. Již v úvodu diplomantka uvádí, že osobě, jejíž zdraví bylo významným způsobem poškozeno, nebo do jejíž majetkové či nemajetkové sféry bylo zasaženo, by měla být z hlediska právní ochrany věnována náležitá pozornost. Co nejúčinnější a nejrychlejší obnovu rovnováhy mezilidských vztahů by si měl pokládat za cíl každý moderní právní řád, dodává autorka diplomové práce v úvodu. V tomto smyslu je zpracována celá diplomová práce a k odstranění tohoto legislativního stavu i aplikační praxe směřují také četné reformní návrhy de lege ferenda, které diplomantka uvádí zejména v závěru práce.

Hlavní výzkumnou otázkou (cílem práce) je rozbor nejdůležitějších institutů trestního práva procesního vztahujících se k poškozenému jako subjektu trestního řízení. Ostatně rozbor nebo popis kompletní právní úpravy vzhledem k rozsahu diplomové práce ani není možný.

Autorka vychází z logické osnova. Práci si rozdělila do úvodu, osmi kapitol dále strukturovaných a závěru. Po úvodu v první kapitole rozebírá základní pojem své diplomové práce, totiž pojem poškozeného. Následuje ve druhé kapitole pojednání o postavení poškozeného v trestním řízení. Třetí kapitola vysvětluje vztah mezi pojmy „poškozený“ a „oběť trestného činu.“ Čtvrtá kapitola obsahuje popis vývoje právní úpravy postavení poškozeného (svým obsahem by se spíše hodila do úvodních částí diplomové práce). Velkým tématem je vztah poškozeného k fenoménu tzv. restorativní justice (pátá kapitola). Obsahem šesté kapitoly je institut trestního stíhání se souhlasem poškozeného a sedmá kapitola pojednává o adhezním řízení. Závěrečná, osmá kapitola se zabývá vztahem poškozeného k odklonům v trestním řízení. Následuje závěr diplomové práce s návrhy de lege ferenda. Systematiku práce (s výjimkou uvedenou výše) považuji za správnou a logickou, jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují. Diplomantka byla vedena snahou pojednat v omezeném

rozsahu diplomové práce o všech důležitých otázkách vztahujících se k širokému tématu diplomové práce.

Diplomová práce je zpracována na podkladě dostatečného počtu odborných literárních pramenů. S použitými prameny autorka pracovala korektně a kreativně. Systém ukazuje nízkou shodu s podobnými dokumenty (9 %); jedná se tedy o práci původní.

Práce zcela jistě prošla technickou redakcí, nicméně v textu zůstalo několik překlepů a podivných jazykových vazeb.

Po obsahové stránce je text dostatečně odborný i obecně srozumitelný.

Za velmi problematické považuje autorka postavení poškozeného a rozhodování o náhradě škody v případě, že trestní věc je řešena trestním příkazem. S jejími závěry souhlasím.

Větší pozornost podle mého názoru měla diplomantka věnovat postavení poškozeného v řízení o sjednání dohody o vině a trestu. Zde autorka právem polemizuje se závěrem důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona později publikovaného pod č. 193/2012 Sb., podle něhož institut dohody o vině a trestu přispěje ke zlepšení postavení poškozeného v trestním řízení. K této otázce (poškozený a dohoda o vině a trestu) by bylo vhodné se vyjádřit při ústní obhajobě.

Závěrem shrnuji: Diplomová práce Elišky Mandíkové je plně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu, kterou doporučuji ji orientovat na otázku postavení poškozeného a možnosti jeho ochrany v řízení o sjednávání dohody o vině a trestu.

Práci hodnotím: velmi dobře

V Praze 20. 9. 2023

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
vedoucí diplomové práce